

Załącznik
do uchwały nr 160
Rady Ministrów
z dnia 23 lipca 2026 r.

MUZEUM II WOJNY ŚWIATOWEJ W GDAŃSKU

**Program wieloletni pn. „Budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II
Wojny Światowej w Gdańsku”**

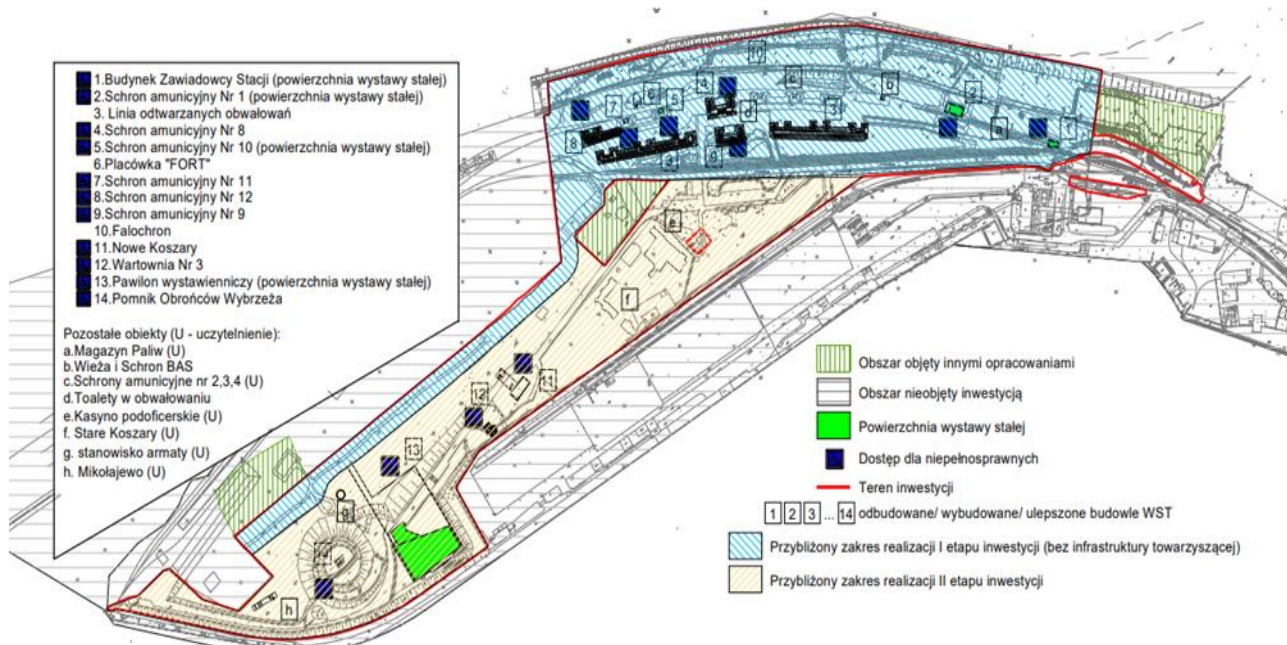
na lata 2023–2030

Spis treści

ZAKRES INWESTYCJI I JEJ WIZJA.....	2
ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE WYSTAWY STAŁEJ MUZEUM WESTERPLATTE I WOJNY 1939 – ODDZIAŁU MUZEUM II WOJNY ŚWIATOWEJ W GDAŃSKU.....	5
CEL OGÓLNY, CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU WIELOLETNIEGO PN. „BUDOWA MUZEUM WESTERPLATTE I WOJNY 1939 – ODDZIAŁU MUZEUM II WOJNY ŚWIATOWEJ W GDAŃSKU” NA LATA 2023–2030...	10
STRUKTURA ZARZĄDZANIA SYSTEMEM MONITOROWANIA W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO PN. „BUDOWA MUZEUM WESTERPLATTE I WOJNY 1939 – ODDZIAŁU MUZEUM II WOJNY ŚWIATOWEJ W GDAŃSKU” NA LATA 2023–2030.....	13
PROCES MONITOROWANIA PROJEKTU REALIZOWANEGO ZE ŚRODKÓW PROGRAMU WIELOLETNIEGO PN. „BUDOWA MUZEUM WESTERPLATTE I WOJNY 1939 – ODDZIAŁU MUZEUM II WOJNY ŚWIATOWEJ W GDAŃSKU” NA LATA 2023–2030.....	16
ZASADY AKTUALIZACJI PROGRAMU WIELOLETNIEGO PN. „BUDOWA MUZEUM WESTERPLATTE I WOJNY 1939 – ODDZIAŁU MUZEUM II WOJNY ŚWIATOWEJ W GDAŃSKU” NA LATA 2023–2030.....	17
PLAN FINANSOWY PROGRAMU WIELOLETNIEGO PN. „BUDOWA MUZEUM WESTERPLATTE I WOJNY 1939 – ODDZIAŁU MUZEUM II WOJNY ŚWIATOWEJ W GDAŃSKU” NA LATA 2023–2030.....	19

Zakres inwestycji i jej wizja

Rysunek 1. Mapa obszaru Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Opracowanie: Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

1. Budowa muzeum plenerowego, wskazana w tabeli 4, pozycja nr 3:

- Rewaloryzacja całego, dostępnego obszaru Pola Bitwy na Westerplatte.
- Odtworzenie wybranych historycznych budowli (Budynek Zawiadowcy Stacji, schrony amunicyjne nr 1 i 8–12, obwałowania II linii schronów amunicyjnych).
- Uczytelnienie pozostałych relikwów budowli: schrony amunicyjne nr 2–4, Stare Koszary, Kasyno Podoficerskie, Budynek Administracyjny, Magazyn Benzyny, Czerwony Mur (fragment), Pomnik 10-lecia, stanowisko armaty, Mikołajewo – obiekt, Nowe Koszary – skrzydło północne.
- Rewaloryzacja i remonty konserwatorskie ocalałych budowli historycznych: Nowych Koszar – skrzydło południowe, Wartowni nr 3, Placówki „Fort”, falochronu, a także obiektów militarnych powstałych po wojnie, również wpisanych do rejestru zabytków – schronu i wieży Baterii Artylerii Stałej, zwanej dalej „BAS”, pozostałej małej architektury dawnej Wojskowej Składnicy Tranzytowej, zwanej dalej „WST”, tj. „popielnik” itp.
- Remont i modernizacja Pomnika Obrońców Wybrzeża.

2. Budowa pawilonu głównego, wskazana w tabeli 4, pozycja nr 4:

- Budowa nowych kubatur: obiektu mieszczącego przestrzeń ekspozycyjną – pawilonu głównego – w zachodniej części półwyspu (około 7000 m² powierzchni użytkowej, w tym ok. 2800 m² powierzchni wystawy stałej).

Sfinansowanie przedmiotowej inwestycji w ramach programu wieloletniego, w części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwany dalej „Ministrem”, jest najkorzystniejszym rozwiązaniem z punktu widzenia klarowności sytuacji własnościowej i późniejszego zarządzania.

Tryb realizacji inwestycji przewiduje podział na zakresy (etapy), które zostały pokazane na rysunku 1. Zakres nr 1 (etap nr 1) obejmie swoją powierzchnią obszar ok. 11,5 hektara – od ul. mjr. Henryka Sucharskiego do promenady nadmorskiej, wraz z terenem przeznaczonym na drogę techniczną prowadzącą do budynku byłej Elektrowni na Westerplatte. Prace, które zostaną zrealizowane, to odbudowa 6 schronów amunicyjnych, budynku zawiadowcy stacji, historycznych wałów ziemnych, budowa drogi technicznej, pokazanie przebiegu fundamentów 3 małych schronów amunicyjnych oraz magazynu paliw, prace konserwatorskie (przy placówce „Fort”, falochronie, wieży i schronie BAS), prace sieciowe związane z doprowadzeniem mediów na potrzeby obsługi Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, realizacja ścieżek wraz z uczytelnieniem przebiegu torów kolejowych, objęcie terenu inwestycji monitoringiem, przeobrażenia zieleni, realizacja ujednoliconej małej architektury oraz historyzujących opraw oświetleniowych, identyfikacja wizualna terenu.

Zakres nr 2 (etap nr 2) obejmie swoją powierzchnią pozostały obszar półwyspu Westerplatte, ok. 12 hektarów. Prace, które zostaną zrealizowane w 2 etapie, to budowa budynku głównego Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku (wraz z wystawą), prace konserwatorskie przy Pomniku Obrońców Wybrzeża oraz budynku Nowych Koszar wraz z odkryciem północnego skrzydła, uczytelnienia fundamentów obiektów Mikołajewo, Stare Koszary, Wartownia nr 3, stanowiska armaty, prace sieciowe związane z doprowadzeniem mediów na potrzeby obsługi Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, realizacja ścieżek, objęcie terenu inwestycji monitoringiem, przeobrażenia zieleni, realizacja ujednoliconej małej architektury oraz historyzujących opraw oświetleniowych, identyfikacja wizualna terenu.

Dotychczas zostały wydane przez Wojewodę Pomorskiego decyzje zezwalające na realizację inwestycji m.in. na działkach nr 68, 25/2 (dwie największe działki obejmujące inwestycję; po podziale geodezyjnym z 2023 r. z działki nr 25/2 powstały dwie oddzielne – nr 25/3 i 25/4), 26 i 27 (na których znajduje się torowisko dla drezyn i parking wewnętrzny) oraz 20 i 24 (na działkach tych znajdują się m.in. zabytkowy falochron oraz promenada), obręb nr 0062, co pozwala Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, zwanemu dalej „Muzeum”, jako Inwestorowi, prowadzić działania inwestycyjne na tych terenach.

3. Najistotniejsze założenia przyjętej wizji Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku:

Celem programowym inwestycji jest zachowanie unikatowych wartości historycznych, przestrzennych, materialnych i niematerialnych, które symbolizują bohaterstwo oraz ofiarę poniesioną przez polskiego żołnierza. Obecny stan Westerplatte nie pozwala odwiedzającym w pełni zrozumieć celu powstania, funkcjonowania i znaczenia obrony WST. Główną osią narracji wystaw jest podkreślenie znaczenia dziejów WST, jako symbolu polskiej obecności w Wolnym Mieście Gdańsku, zwanym dalej „WMG”, ze szczególnym uwzględnieniem półwyspu, jako miejsca chwały oręża polskiego oraz początku II wojny światowej. Najistotniejszymi założeniami są:

- uświadomienie zwiedzającym, że najtragiczniejszy w dziejach ludzkości konflikt zbrojny, który objął cały świat, miał swój początek 1 września 1939 r. na Westerplatte,
- zachowanie unikatowych wartości historycznych, przestrzennych, materialnych i niematerialnych Westerplatte, symbolizujących bohaterstwo oraz ofiarę poniesioną przez polskiego żołnierza, w tym upamiętnienie obrońców WST i uhonorowanie ich pamięci,
- podkreślenie znaczenia obrony Westerplatte dla podnoszenia ducha narodu i Wojska Polskiego w 1939 r.,
- zarysowanie celu powstania, funkcjonowania i znaczenia obrony WST na Westerplatte (ze szczególnym wskazaniem obszaru WST jako wybitnego osiągnięcia polskiej inżynierii fortyfikacyjnej) dla polskiej historii oraz jej symbolicznego znaczenia dla Polaków w trakcie wojny i po jej zakończeniu,
- ukazanie obrony WST w szerokim kontekście,

- stworzenie odpowiedniego edukacyjnego otoczenia Pola Bitwy na Westerplatte, umożliwiającego lepsze zrozumienie wydarzeń z września 1939 r.,
- kontynuowanie badań archeologicznych na terenie dawnego Pola Bitwy na Westerplatte, opracowywanie i udostępnianie zabytków archeologicznych,
- inicjowanie i koordynowanie projektów naukowych oraz badawczych wiążących się z popularyzacją wiedzy i utrwalaniem pamięci o wydarzeniach z września i października 1939 r.,
- przypomnienie przesłania Jana Pawła II z 1987 r. o Westerplatte.

Założenia programowe wystawy stałej Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Podstawę muzealnej narracji, uruchamiającej wszystkie kolejne procesy muzeologiczne wokół realizowanej inwestycji, stanowi triada wartości zbudowana wokół autentyzmu Pola Bitwy na Westerplatte, symbolu początku II wojny światowej oraz gotowości polskiego żołnierza do obrony własnej ojczyzny. Zasadnicza wartość Westerplatte kryje się w pozostałościach oryginalnego krajobrazu kulturowego dawnej WST. Pomimo znacznych przekształceń terenu i zniszczenia obiektów WST – głównie po II wojnie światowej – nadal istnieją tam liczne relikty. Daje to możliwość stworzenia muzeum plenerowego, uzupełniającego wystawy zorganizowane w stałych obiektach. Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddział Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, łączące nowoczesny charakter wystawy z zachowanymi relikdami budowli i symbolikę miejsca, w którym rozpoczęła się II wojna światowa, stanie się unikalną instytucją na mapie pamięci historycznej Polski oraz Europy.

Należy zastosować nowoczesną formę przekazu, atrakcyjną dla młodych odbiorców, a jednocześnie zrozumiałą dla tych starszych. Podczas projektowania wystawy jest wskazane wykorzystanie różnorodnych technik ekspozycyjnych, co pozwoli zaspokoić zróżnicowane wymagania zwiedzających oraz dostosować się do percepcji zwiedzających. Należy tu przewidzieć intuicyjny charakter zastosowanych rozwiązań.

Głównym celem ekspozycji będzie czytelne przekazanie zasadniczych treści oraz prowokowanie widza do zadawania pytań, na które będzie mógł odnaleźć odpowiedź na kolejnych etapach zwiedzania. Mając to na uwadze, należy przewidzieć podział narracji na ścieżkę ujmującą zagadnienie na poziomie podstawowym oraz możliwość jej rozbudowania o treści szczegółowe.

Takie warianty zwiedzania powinny zapewnić zastosowane rozwiązania techniczne, umożliwiające zapoznanie się z dodatkowymi wątkami tematycznymi. Należy również przewidzieć optymalną ilość prezentowanych informacji, umożliwiającą ich estetyczną prezentację w co najmniej dwóch wersjach językowych. Zastosowane rozwiązania zostaną dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcjami ruchu, słuchu oraz widzenia.

Ze względu na charakter przestrzeni ekspozycyjnej – tj. rozległy teren oraz prezentację treści w plenerze – zakłada się obsługę zwiedzających przez przewodników. Dla gości starszych oraz z niepełnosprawnościami jest przewidywany dodatkowy system komunikacji pojazdami meleksowymi. Podział treści między poszczególne części ekspozycji znajdujące się w planowanych budynkach i w plenerze musi mieć intuicyjny charakter. Są planowane różne warianty ścieżek zwiedzania, uwzględniające różne potrzeby widzów.

Zakłada się, iż na wystawie będą prezentowane istniejące relikty pola walki, eksponaty ruchome z kolekcji własnej oraz kolekcji obcych z uwzględnieniem wymogów ujętych w wytycznych dotyczących przechowywania i prezentacji zbiorów, a także wytycznych konserwatorskich. Planuje się również wykorzystanie materiałów archiwalnych zarówno w formie fizycznej, jak i cyfrowej. W uzasadnionych przypadkach jest dopuszczalne zastosowanie kopii konserwatorskich poszczególnych egzemplarzy.

Struktura ekspozycji Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Struktura ekspozycji Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku opiera się na dwóch osiach: merytorycznej i topograficznej. Zarówno zachowane relikty, jak i te odkryte w czasie badań archeologicznych, powinny stanowić spójny i logiczny element narracji wraz z treściami prezentowanymi w budynkach przeznaczonych na cele ekspozycyjne. Celem takiego założenia jest uzyskanie koherentnego przekazu porządkującego wiedzę w sposób logiczny pod względem chronologicznym i tematycznym z uwzględnieniem orientacji przestrzennej Pola Bitwy na Westerplatte.

1) Oś merytoryczna podziału struktury wystawy:

Historia Westerplatte i WST do końca sierpnia 1939 r. – na początku zwiedzania jest przewidziana etiuda filmowa opowiadająca o powstaniu półwyspu i jego dziejach do powstania WST (około 1/3 całości filmu); główną częścią filmu ma być opowieść o funkcjonowaniu WST oraz skrótkowo przebieg jej obrony. Jest przewidziana również

prezentacja wybranych eksponatów związanych przekrojowo i ilościowo z najważniejszymi wątkami poruszonymi w filmie. Te elementy zostaną ukazane w odbudowanym schronie amunicyjnym nr 1.

2) Oś merytoryczna podziału struktury wystawy w obrębie pawilonu głównego:

Półwysep – ta sekcja wystawy będzie miała charakter wstępu, łącząc wątki przedwojennej historii półwyspu z dziejami Gdańska i sytuacją międzynarodową (Westerplatte jako uzdrowisko, militaryzacja półwyspu, WMG, niemiecka polityka wobec Gdańska, rola polityczna, gospodarcza i militarna WST, Polacy w międzywojennym Gdańsku, szerszy kontekst międzynarodowy).

Bitwa – zasadnicza część ekspozycji, w której zostaną ukazane walczące strony, przebieg bitwy oraz kluczowe dla historii postacie. Dążyć należy, by narracja nie ograniczała się do opisu bezosobowych działań militarnych i możliwie szeroko uwzględniała działania, decyzje i losy jednostek. Zachowane relacje i wspomnienia pozwolą zbudować nastrój osaczenia oraz osamotnienia obrońców, ale też determinacji i odwagi. Perspektywa wielu dziesięcioleci od opisywanych zdarzeń nie wycisza emocji i sporów o szczegóły zdarzeń (w tym o kardynalne pytanie „bić się, czy nie bić się?”), tonuje jednak ostrość epitetów i umożliwia stawianie pytań o sens polityczny i militarny prowadzonej walki, również o odpowiedzialność polityków i najwyższych dowódców. Chcemy w tej wystawie oddzielić mity od prawdy, a przynajmniej zmierzyć się z dylematami dowódcy obrony, oficerów i żołnierzy.

Ludzie – w tej części planujemy opowiedzieć wojenne i powojenne historie obrońców, które złożą się na skomplikowany i przejmujący obraz wojennej i powojennej Polski. Opowieść konstruowana wokół i przy użyciu biografii nada narracji wiarygodność i otworzy zwiedzających na budowany przekaz. Odwołanie się do losów jednostek, w większości zwykłych ludzi, nada historii wymiar uniwersalny. Zwiedzającym będzie bowiem łatwiej utożsamić się z przysłowiowym szarym człowiekiem niż z wielkimi tego świata.

Wojna i przyroda – w tej części ekspozycji pragniemy zwrócić uwagę zwiedzających na oddziaływanie człowieka na swoje otoczenie w kontekście wojennym. Punktem wyjścia opowieści jest Westerplatte, którego dzieje będą punktem wyjścia do szerszej opowieści o niszczycielskim wpływie wojny na ekosystem. Destrukcja lasu na Westerplatte, będąca

efektem ostrzału artyleryjskiego, bombardowania i prób podpalenia, będzie stanowiła wstęp do poruszenia wątków strat przyrodniczych, tak w wyniku działań konwencjonalnych, jak i rabunkowej gospodarki wojennej. Zakres tematyczny obejmie różne przestrzenie i momenty XX wieku.

Nigdy więcej wojny – Westerplatte jako symbol i wyzwanie – skazana na klęskę garstka obrońców heroicznie dająca odpór nawale przeciwników to archetyp obecny nie tylko w europejskiej kulturze. Za pomocą takich przykładów jak ukraińska Wyspa Węży, greckie Termopile, amerykańskie Alamo czy żydowska Masada zamierzamy ukazać rolę, jaką w polskiej wrażliwości odgrywa Westerplatte. Zabieg ten pozwoli „przetłumaczyć” zwiedzającym z innych państw jaką rolę odgrywa w Polsce symbol Westerplatte i wprowadzić do części wystawy opowiadającej o powojennych losach półwyspu. Integralną częścią tej mozaiki pamięci jest też wizyta Jana Pawła II na Westerplatte w 1987 r. Symbol ostatecznej, nieustępliwej obrony został mistrzowsko wykorzystany przez Papieża do nauki wierności swoim, dobrym zasadom. Mimo religijnego motywu, dziś należy odczytywać go jako uniwersalną naukę dla młodych (i nie tylko) ludzi.

W powyższych przestrzeniach zostaną szeroko wykorzystane obiekty odnalezione na Westerplatte podczas prowadzonych przez Muzeum badań archeologicznych.

3) Oś topograficzna podziału struktury wystawy:

Czerwony Mur – częściowo uczytelniony relikt – to strefa wejścia na teren plenerowego Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, to miejsce, gdzie zwiedzający dowie się, na terenie jakiej placówki się znajduje.

Budynek Zawiadowcy Stacji – odtworzony budynek – niewielka funkcja wystawiennicza w oknie obiektu oraz w terenie wokół budynku, skupiająca się na tematach związanych z kolejnictwem.

Magazyn paliw – uczytelniony relikt – zwiedzanie nieme, informacja o obiekcie.

Schron amunicyjny nr 1 – odtworzony budynek – w odtworzonym schronie amunicyjnym jest planowana ekspozycja i prezentacja filmu o historii Westerplatte i WST do końca sierpnia 1939 r. Jest przewidziana również prezentacja wybranych eksponatów związanych z okresem

jej istnienia do sierpnia 1939 r. Przed odtworzonym budynkiem znajdzie się informacja o placówce „Wał” – relikcie pochodzącym z okresu pierwszych walk.

Wieża i schron BAS – remont konserwatorski – zwiedzanie nieme, informacja o obiekcie.

Schrony amunicyjne 2–4 – uczytelnione relikty – informacja o obiektach.

Schrony amunicyjne 8–12 – odtworzone budynki – w tych przestrzeniach, z wyjątkiem schronu amunicyjnego nr 9, jest przewidziana prezentacja za pomocą zabiegów scenograficznych tematów związanych z funkcjonowaniem WST oraz przebiegiem obrony Westerplatte. W schronie amunicyjnym nr 10 jest przewidziane nieme zwiedzanie wraz z informacją o tego typu budynkach oraz prezentacją zainscenizowanej funkcji magazynowej wspartej o planowane ustawienie w terenie jednego wagonu transportowego – ukazującego formę pracy WST. W okolicy schronu amunicyjnego nr 12 jest przewidywane posadowienie wagonu towarowego na odcinku szyn. Schron amunicyjny nr 8 ma umożliwiać prowadzenie zajęć w obrębie budynku bądź wprowadzanie zabytków poprzez wystawę czasową.

Placówka „Fort” – remont konserwatorski – jest przewidziane przedstawienie załogi placówki i jej potencjału obronnego, w tym wyposażenia i uzbrojenia załogi. Obiekt przewidziany do zwiedzania niemego wraz z informacją na zewnątrz o jego historii.

Stare Koszary, Kasyno Podoficerskie i Budynek Administracyjny – uczytelnione relikty – omówienie znaczenia obiektów w przestrzeni dawnej WST.

Nowe Koszary – remont konserwatorski oraz uczytelnienie reliktu – opowieść o znaczeniu obiektu w czasie trwania obrony oraz jego historii po zakończeniu walk. W miejscu tym zostanie omówiony również przebieg zmian konstrukcyjnych budynku, jak i infrastruktury całego półwyspu po zakończeniu walk oraz po wojnie.

Wartownia nr 3 – remont konserwatorski – nieme zwiedzanie, informacja o obiekcie.

Obiekt mieszczący przestrzeń ekspozycyjną (pawilon główny) – w budynku zostanie zaprezentowana wystawa opowiadająca o budowie i przygotowaniu WST do wojny oraz szczegółowo obrona Westerplatte na tle kampanii polskiej 1939 r. Dodatkowo zostaną omówione losy westerplatteńczyków w czasie wojny i po jej zakończeniu. W miejscu tym zostanie zaprezentowana również opowieść o symbolicznym wymiarze Westerplatte.

Obiekty towarzyszące i przestrzeń dawnego Pola Bitwy na Westerplatte rozsiane po terenie plenerowego Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku – nieme zwiedzanie, w tym informacje o wybranych obiektach i kontekście ich współistnienia.

Cel ogólny, cel główny i cele szczegółowe programu wieloletniego pn. „Budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” na lata 2023–2030

Efekty realizacji programu wieloletniego pn. „Budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” na lata 2023–2030

Celem ogólnym programu wieloletniego pn. „Budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” na lata 2023–2030, zwanego dalej „Programem”, jest zachowanie unikatowych wartości historycznych, przestrzennych, materialnych i niematerialnych, symbolizujących bohaterstwo oraz ofiarę poniesioną przez polskiego żołnierza. Stan, w jakim obecnie znajduje się półwysep Westerplatte, nie gwarantuje odwiedzającym wyobrażenia o celu powstania, funkcjonowaniu i znaczeniu obrony WST dla polskiej historii oraz dla Polaków w trakcie wojny i po jej zakończeniu. Celem jest więc uwypuklenie znaczenia WST jako symbolu polskiej obecności w WMG ze szczególnym uwzględnieniem półwyspu, jako miejsca chwały oręża polskiego oraz początku II wojny światowej.

Celem głównym Programu jest rewitalizacja oraz waloryzacja Pola Bitwy na Westerplatte, częściowa odbudowa reliktyw dawnej WST oraz budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, w którym zostanie zrealizowana wystawa opowiadająca historię Westerplatte oraz Wojny Obronnej 1939 r.

Wyznaczony cel główny Programu będzie realizowany przez osiągnięcie szeregu celów szczegółowych:

- 1)** waloryzacja wybranych reliktyw po dawnej WST;
- 2)** budowa kubaturowego budynku Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku dostosowanego do obsługi osób z niepełnosprawnościami;
- 3)** stworzenie nowoczesnej wystawy stałej;
- 4)** przygotowanie przestrzeni na organizowanie wystaw czasowych dostosowanych dla osób z niepełnosprawnościami;

- 5) zapewnienie przestrzeni magazynowej umożliwiającej bezpieczne przechowywanie zbiorów;
- 6) gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie muzealiów związanych z głównym przesłaniem Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 w Gdańsku – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku;
- 7) prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej, samodzielnie i przy współpracy z innymi podmiotami;
- 8) inicjowanie i koordynacja projektów naukowych oraz projektów dokumentacyjnych, wiążących się z popularyzacją wiedzy i utrwalaniem pamięci o obronie Westerplatte i Wojnie 1939 roku.

Po zakończeniu Programu jego zrealizowanie zostanie ocenione według następujących wskaźników:

Tabela 1. Wskaźnik realizacji Programu

Wskaźnik realizacji Programu	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Wartość docelowa
<i>Wskaźniki realizacji celu głównego</i>			
Powierzchnia rewaloryzowanych terenów	ha	0	23,65
Liczba odbudowanych/wybudowanych/ulepszonych budowli Wojskowej Składnicy Tranzytowej	szt.	0	14
Liczba budowli zapewniających dostęp dla osób z niepełnosprawnościami	szt.	0	11
Powierzchnia wybudowanych/odtworzonych budynków netto	m ²	0	8708,53*
<i>Wskaźniki realizacji celów szczegółowych</i>			
Powierzchnia wystawy stałej netto	m ²	0	2979,87*
Liczba osób odwiedzających	osoba	0	549 000

Opracowanie: Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

* docelowa, ostateczna wartość będzie wynikała z dokumentacji projektowej

Powyższe wskaźniki zostaną użyte do oceny stopnia realizacji inwestycji po zakończeniu realizacji Programu. Bezpośrednim efektem realizacji Programu, widocznym po jego zakończeniu, będzie przede wszystkim zwiększenie dostępu do kultury i edukacji, a także zachowanie pamięci o półwyspie jako

miejscu chwały oręża polskiego oraz początku II wojny światowej – najbardziej tragicznego w historii ludzkości konfliktu zbrojnego.

Efekty realizacji Programu

W sferze „**zysku narodowego**” realizacja Programu przyczyni się do promocji Polski oraz polskiej historii na świecie. Dzięki Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziałowi Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku Polska zyska możliwość kreowania narracji o przeszłości w Europie i na świecie. Wreszcie dzięki Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziałowi Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku zostanie pokazany rzeczywisty wkład Polski w zwycięstwo nad III Rzeszą. To zaś pozwoli przenieść do świadomości międzynarodowej symbol Polski jako pierwszej ofiary niemieckiej i sowieckiej ekspansji oraz siły, która jako pierwsza zbrojnie przeciwstawiła się agresji III Rzeszy i Związku Sowieckiego.

W sferze „**zysku społecznego**” Westerplatte, dzięki zabiegom rewitalizacji i rewaloryzacji, będzie dla Polaków miejscem kontaktu z historią i dziedzictwem narodowym. Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddział Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku będzie ważnym partnerem edukacyjnym dla rodziców, szkół i innych instytucji edukacyjnych. Działalność Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku przyczyni się do lepszego poznania historii obrony Westerplatte. Będzie także wpływało na utrwalanie pamięci o bohaterach naszej przeszłości i wartościach przez nich reprezentowanych.

W sferze „**zysku osobistego**” Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddział Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, dzięki rewitalizacji i waloryzacji półwyspu, będzie kreować unikatową przestrzeń gromadzącą wokół siebie liczną publiczność, docierać do młodego odbiorcy, nauczycieli, historyków, naukowców, badaczy, nastawionych na bliską współpracę z partnerami spoza Polski. Motywować będzie ono do pozytywnego samookreślenia się wśród narodów świata oraz kształtować dumę własną, narodową oraz lokalną.

W sferze **zysku ekonomicznego** można wymienić zwiększenie ruchu turystycznego i pobudzenie gospodarki regionalnej, w tym stworzenie nowych miejsc pracy.

Struktura zarządzania systemem monitorowania w ramach programu wieloletniego pn. „Budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” na lata 2023–2030

Program, ze względu na wielkość inwestycji, różnorodność projektowanych funkcji, ryzyka techniczne, geologiczne, archeologiczne oraz społeczno-gospodarcze, jest przedsięwzięciem złożonym, charakteryzującym się możliwym znacznym wpływem czynników zewnętrznych oraz wysokim budżetem. W związku z tym jego realizacja będzie podlegać stałemu monitorowaniu i weryfikacji.

W tym celu stworzono system monitorowania wdrażania Programu oraz jego elementów składowych. Prowadzony monitoring będzie polegać na systematycznym zbieraniu i analizowaniu ilościowych oraz jakościowych informacji na temat wdrażanego Programu w aspekcie finansowym i rzeczowym, mającym na celu zapewnienie prawidłowości realizacji Programu oraz zgodności z wcześniej określonymi założeniami.

Będzie to narzędzie, które pozwoli inwestorowi, tj. Muzeum, oraz Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego, na wczesną identyfikację potencjalnych zagrożeń i uruchomienie działań, które je zminimalizują.

Na planowany system monitoringu będą składać się następujące elementy:

- 1)** system sprawozdawczości ustalony przez Ministra;
- 2)** system monitorowania postępu prac na bieżąco przez Zespół Inwestora przez kontrolę zgodności wykonania prac projektowych, zgodności realizacji z harmonogramem inwestycji, odbiór poszczególnych zadań inwestycyjnych.

Rysunek 2. Przepływ informacji w systemie sprawozdawczości Programu

Opracowanie: Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku na podstawie wytycznych MKiDN

System sprawozdawczości oparty na sprawozdaniach półrocznych, rocznych oraz końcowych.

Każdy z tych dokumentów będzie zawierał m.in.:

- 1) *informacje ogólne* – opis planowanych i przeprowadzonych w danym okresie prac oraz przedkładanie Ministrowi do akceptacji planowanych do podjęcia zobowiązań finansowych na kwotę powyżej 500 000 zł (w tym planowanych konkursów i przetargów publicznych, przed rozpoczęciem postępowania konkursowego lub przetargowego, wraz z oceną ich zgodności z założeniami Programu);
- 2) *informacje dotyczące przebiegu realizacji Programu w zakresie rzeczowym* – opis terminowości prac, ewentualnych opóźnień, prac zrealizowanych przed terminem, ewentualnych możliwych i koniecznych zmian harmonogramu rzeczowo-finansowego; informacje będą prezentowane w formie „Karty informacyjnej zadania” według wzoru Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- 3) *informacje dotyczące postępu finansowego* – przedstawienie harmonogramu realizacji inwestycji w podziale na wydatki w poszczególnych latach zawierającego szczegółowy zakres rzeczowo-finansowy w formie tabelarycznej przyjętej w uchwale Rady Ministrów, w szczególności: poniesionych wydatków, podjętych zobowiązań oraz dostępnych jeszcze środków;
- 4) *informacje o napotkanych problemach oraz zagrożeniach* podczas realizacji Programu wraz z propozycją działań naprawczych i zaradczych;
- 5) *informacje o postępie w realizacji zakładanych celów i rezultatach* (efekty bezpośrednie) oraz analizę zgodności realizacji Programu z jego założeniami;
- 6) informacje opracowane według wzorów określonych w załącznikach nr 16 i 18 do zarządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 11 stycznia 2024 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa (Dz. Urz. MKiDN poz. 4).

Stała obecność na miejscu budowy Zespołu Inwestora, sprawującego bezpośredni nadzór, będzie wspomagana cyklicznymi wizytacjami na miejscu realizacji Programu przedstawiciela Ministra, gdzie przede wszystkim będzie oceniany stan prac, tj. rzeczowa realizacja projektu.

Za przygotowanie, realizację i monitorowanie Programu będzie odpowiadać Muzeum przy wsparciu osób i podmiotów zewnętrznych, zatrudnianych bezpośrednio w związku z jego realizacją, co zostało odzwierciedlone w powołanym Zespole Inwestora.

Minister będzie nadzorować realizację Programu przez weryfikację sprawozdań z jego realizacji przedstawianych przez Muzeum.

Pełnomocnik Dyrektora do spraw Budowy Wystawy Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku będzie odpowiadał za zadania związane z realizacją wystawy stałej, w szczególności za planowanie, koordynowanie i nadzorowanie realizacji projektu, nadzorowanie Działów Wystaw oraz Zbiorów, kontrolowanie procesu przygotowania dokumentacji prawnej, organizacyjnej i finansowej, kontrolowanie realizacji oraz rozliczenie umów dotyczących przygotowania i realizacji, raportowanie do Kierownika Projektu o przebiegu realizacji i ewentualnych nieprawidłowościach – w zakresie projektowania i realizacji wystaw.

Proces monitorowania projektu realizowanego ze środków programu wieloletniego pn. „Budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” na lata 2023–2030

Tabela 2. Schemat organizacyjny sprawozdawczości półrocznej, rocznej i końcowej

Podmiot	Zakres zadań	Sprawozdanie		
		Półroczne z całego Programu	Roczne z całego Programu	Końcowe z całego Programu
		Terminy wykonania		
Muzeum	Na podstawie dokumentów od Zespołu Inwestora przygotowuje i przesyła w formie elektronicznej i papierowej sprawozdania do Ministra	do dnia 20 lipca za pierwsze półrocze danego roku budżetowego	do dnia 15 lutego	80 dni po zakończeniu Programu
Minister	Dokonuje weryfikacji zawartych w sprawozdaniu informacji, a w przypadku wystąpienia błędów występuje do Muzeum z prośbą o korektę lub wyjaśnienia, zatwierdza albo odrzuca	do dnia 20 września za pierwsze półrocze danego roku	do dnia 10 kwietnia	100 dni po zakończeniu Programu

Opracowanie: Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku na podstawie wytycznych MKiDN

Minister będzie nadzorować realizację Programu przez weryfikację sprawozdań z jego realizacji przedstawianych przez Muzeum. Umowy zawierane przez Muzeum w ramach postępowań o udzielenie zamówień publicznych, przed ich zawarciem, będą podlegały opiniowaniu przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wartość szacunkowa zamówienia jest równa lub przekracza: 10 000 000 zł dla umowy na roboty budowlane lub dostawy oraz 5 000 000 zł dla umowy na usługi.

Podmioty zaangażowane w realizację Programu

W ramach opracowanego modelu za realizację oraz wdrożenie Programu będzie odpowiedzialny Dyrektor Muzeum. Bezpośredni nadzór nad inwestycją będzie sprawował Kierownik Projektu przy pomocy Zespołu Inwestora. Pełnomocnik Dyrektora do spraw Budowy Wystawy Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku podlega służbowo bezpośrednio zastępcy Dyrektora Muzeum ds. Naukowych, a w strukturze projektu Kierownikowi Projektu.

1. Zespół Inwestora:
 - 1) Kierownik Projektu;
 - 2) Pracownicy i współpracownicy powołani do realizacji inwestycji zarządzeniem Dyrektora Muzeum – pełniący funkcje pomocnicze wobec Kierownika Projektu.
2. Pełnomocnik Dyrektora do spraw Budowy Wystawy Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku.
3. Projektanci (pracownie architektoniczne) – wykonanie dokumentacji projektowych oraz nadzór autorski.
4. Wykonawcy robót budowlanych oraz dostawcy wyposażenia i usług.
5. Projektanci wystawy stałej – wykonanie dokumentacji projektowych wystaw oraz nadzór autorski.
6. Wykonawcy wystaw stałych.
7. Minister – nadzór merytoryczny i finansowy.

Zasady aktualizacji programu wieloletniego pn. „Budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” na lata 2023–2030

Program będzie podlegał stałemu monitorowaniu według określonych w nim zasad. W przypadku wystąpienia konieczności aktualizacji Programu będzie ona dokonywana przez weryfikację zakresów

rzeczowych zadań inwestycyjnych i wynikających z tego kosztów oraz terminów, niezwłocznie po wystąpieniu czynników mających wpływ na zmianę rozwiązań przyjętych w uchwale Rady Ministrów ustanawiającej Program.

Niezależnie od tego, w razie wystąpienia czynnika ryzyka (np. znaczący wzrost cen materiałów budowlanych, znaczący wzrost cen usług, konieczność przeprowadzenia prac nieuwzględnionych na etapie planowania) albo na skutek wyników realizacji kolejnych faz projektu (np. przeprowadzenia procedur przetargowych, podpisywania umów z wykonawcami), aktualizacja zostanie przeprowadzona niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zmianach lub po identyfikacji problemu i przekazana do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w celu dalszego postępowania.

Tabela 3. Zakres i terminy aktualizacji Programu

PODMIOT	TERMIN	ZAKRES PRAC
MUZEUM	W trakcie przygotowania projektu budżetu na kolejny rok budżetowy	Informacja do Ministra o proponowanej aktualizacji Programu albo o jej braku
	Niezwłocznie w razie wystąpienia ryzyka bądź powzięcia informacji o zmianach	Informacja do Ministra celem dalszego postępowania
MINISTER	W trakcie przygotowania projektu budżetu na kolejny rok budżetowy	O ile Muzeum wystąpi z propozycją aktualizacji Programu, Minister ustosunkowuje się do niej albo/lub uruchamia procedurę aktualizacji

Opracowanie: Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku na podstawie wytycznych MKiDN

Plan finansowy programu wieloletniego pn. „Budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” na lata 2023–2030

Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister, inwestorem będzie Muzeum, będące państwową instytucją kultury, dla której organizatorem jest Minister.

Koszty realizacji Programu w latach 2023–2030 nie przekroczą kwoty 304 564 000 zł netto. Skutki finansowe dla budżetu państwa wyniosą 304 564 000 zł. Kwoty te nie zawierają dotacji podmiotowej na wydatki bieżące Muzeum, w tym uwzględnionego limitu na wynagrodzenia osobowe.

Tabela 4. Realizacja i plan finansowy Programu w latach 2023–2030 (mln zł netto)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2023*	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	ŁĄCZNIE
1	PRACE PRZYGOTOWAWCZE									
	Badania archeologiczne i saperskie	0	1,943	2,009	2,25	1,227	0,77	0,763	0	8,962
2	DZIAŁANIA WSTĘPNE									
	Koszty obsługi projektu, w tym konkursy architektoniczne	0	1,837	1,669	2,303	3,025	2,771	2,509	0,95	15,064
	Prace projektowe i przedprojektowe	0	0,718	2,115	10,049	0,8	0,9	1,0	0,5	16,082
3	BUDOWA MUZEUM PLENEROWEGO									
	Prace budowlane i aranżacja pleneru	0	0	0,693	20,829	32,829	12,01	19,00	4,00	89,361
	Budowa wystaw	0	0	0	0	1,444	0	0	0	1,444
4	BUDOWA PAWILONU GŁÓWNEGO									
	Budowa pawilonu głównego	0	0	0	7,0	24,0	37,0	42,239	12,237	122,476
	Budowa wystawy stałej	0	0	0	0	0	11,0	24,0	16,175	51,175
	RAZEM	0*	4,498	6,486	42,431	63,325	64,451	89,511	33,862	304,564

Opracowanie: Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

* W 2023 r. po podjęciu uchwały były podejmowane czynności formalne i prawne dotyczące realizacji inwestycji, które nie skutkowały wydatkowaniem środków publicznych

Program będzie finansowany z przyznaných środków w ramach części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

Metody i podstawy szacowania kosztów robót budowlanych oraz całej inwestycji

Koszty robót budowlanych zostały oszacowane na podstawie koncepcji przyszłego Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, będącej wynikiem prac koncepcyjnych pracowników Muzeum.

Zgodnie z art. 134 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) i § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. poz. 1579) przyjęto zasadę, że łączna kwota środków z budżetu państwa nie może być wyższa niż wartość kosztorysowa Programu określona przy rozpoczęciu jego realizacji, obejmująca koszty przygotowania do realizacji, koszty robót budowlanych, koszty nadzoru nad wykonywaniem robót budowlanych oraz koszty pierwszego wyposażenia. Rozpoczęcie budowy jest rozumiane zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524, z późn. zm.).

Poza robotami budowlanymi, skalkulowano również na podstawie umów i szacunków nakłady na następujące działania:

- 1) przeprowadzenie postępowań przetargowych i konkursowych;
- 2) przeprowadzenie badań archeologicznych i saperskich;
- 3) uzyskanie niezbędnych opracowań projektowych, ekspertyz, opinii;
- 4) wycinkę drzew na terenie inwestycji;
- 5) prace merytoryczne nad scenariuszem wystawy;
- 6) zakup muzealiów do wystawy;
- 7) prace nad projektem plastycznym wystawy stałej i multimediami;
- 8) wykonanie wystawy stałej;
- 9) wynagrodzenie Zespołu Inwestora;
- 10) pierwsze wyposażenie budynków.

Wartość kosztorysowa inwestycji została ustalona na kwotę 304 564 000 zł netto na podstawie:

- 1) wskaźników cenowych określonych w ogólnodostępnych biuletynach informacyjnych;
- 2) szacunkowych nakładów realizacji i produkcji ekspozycji na podstawie podobnych realizacji – w zakresie budowy wystawy stałej;
- 3) planowanych kosztów prac projektowych w zakresie robót budowlanych i budowy wystaw;
- 4) kosztów realizacji podobnych umów – w pozostałym zakresie.

Podczas realizacji planu finansowego Programu kierowano się następującymi zasadami:

- 1) przedstawione opracowanie nie jest kosztorysem budowlanym, przygotowanym w oparciu o szczegółowe projekty architektoniczno-budowlane, a jedynie prezentuje wstępny szacunek przewidywanych nakładów;
- 2) celem sporządzenia planu finansowego było określenie maksymalnej wartości środków pieniężnych niezbędnych do realizacji Programu – w tym celu kierowano się zasadą ostrożności, zgodnie z którą:
 - a) ujmowano wszystkie zdarzenia, które mogą, lecz nie muszą wystąpić,
 - b) działania, dla których ceny jednostkowe ujmowane były w przedziałach, wyceniono w oparciu o górne wartości;
- 3) uwzględniono wskaźniki makroekonomiczne zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (Aktualizacja – czerwiec 2023).

Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddział Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, po wybudowaniu i oddaniu do użytkowania, będzie finansowane z dotacji podmiotowej Ministra oraz z przychodów własnych, które zgodnie ze statutem Muzeum mogą być wykorzystane na finansowanie jego działalności statutowej. Szczegółowa kalkulacja kosztów utrzymania zrealizowanej inwestycji nastąpi w końcowym etapie realizacji Programu w celu ich ujęcia w ustawie budżetowej na kolejny rok.

Tabela 5. Budowa wystawy stałej Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Data	Zadanie – Wystawa Główna
wrzesień 2024 – lipiec 2025	Przygotowanie i ogłoszenie konkursu na koncepcję projektową wystawy oraz ogłoszenie wyników
lipiec 2025	Wybór projektanta wystawy i podpisanie umowy na projekt
sierpień 2025 – grudzień 2026	Przygotowanie finalnego projektu oraz jednoczesne przygotowanie dokumentacji do przetargu na budowę wystawy
grudzień 2027 – czerwiec 2028	Przetarg na wykonanie wystawy i podpisanie umowy z wykonawcą
lipiec 2028 – styczeń 2030	Produkcja elementów wystawy i montaż

Opracowanie: Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Tabela 6. Harmonogram realizacji Programu

Data	Zadanie
styczeń 2023*	Ogłoszenie konkursu architektonicznego
październik 2023 – styczeń 2024	Rozstrzygnięcie konkursu architektonicznego i podpisanie umowy na prace projektowe
styczeń 2024 – czerwiec 2026	Przygotowanie projektu wraz z uzyskaniem wymaganych pozwoleń na realizację inwestycji
wrzesień 2025 – grudzień 2025	Przetarg na roboty budowlane dla zakresu nr 1 (etapu nr 1).
styczeń 2026 – kwiecień 2027	Podpisanie umowy z wykonawcą i realizacja robót budowlanych dla zakresu nr 1 (etapu nr 1)
luty 2026 – lipiec 2026	Przetarg na roboty budowlane dla zakresu nr 2 (etapu nr 2) z budynkiem głównym Muzeum
sierpień 2026 – marzec 2030	Podpisanie umowy z wykonawcą i realizacja robót budowlanych dla zakresu nr 2 (etapu nr 2) z budynkiem głównym Muzeum wraz z Wystawą

Opracowanie: Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

* W 2023 r. po podjęciu uchwały były podejmowane czynności formalne i prawne dotyczące realizacji inwestycji, które nie skutkowały wydatkowaniem środków publicznych

Spis tabel:

Tabela 1. Wskaźnik realizacji Programu

Tabela 2. Schemat organizacyjny sprawozdawczości półrocznej, rocznej i końcowej

Tabela 3. Zakres i terminy aktualizacji Programu

Tabela 4. Realizacja i plan finansowy Programu w latach 2023–2030 (mln zł netto)

Tabela 5. Budowa wystawy stałej Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Tabela 6. Harmonogram realizacji Programu

Spis rysunków:

Rysunek 1. Mapa obszaru Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Rysunek 2. Przepływ informacji w systemie sprawozdawczości Programu